

Viite: Lausuntopyyntö HE 23/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähköajoneuvojen latauspisteistä ja latauspistevalmiuksista rakennuksissa sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja maan-käyttö- ja rakennuslain 126 §:n muuttamisesta

Kiitämme Ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta esittää näkemyksemme hallituksen esitykseen (HE23/2020).

Yleistä

Lakiesitys ja sen perustana oleva direktiivi yhtenäistävät sähköautojen latauskäytäntöjä ja siten mahdollistavat suomalaisten yritysten markkinoillepääsyn Euroopassa. Suomen erityiset vahvuusalueet liittyvät älyverkkoteknologiaan, älykkään latauksen hallintaan ja tähän liittyviin digitaalisiin palveluratkaisuihin.

Lainsäädäntö on keskeisessä roolissa sähköisen liikenteen mahdollistamiseksi tavallisille kansalaisille sekä sähköauton energiajärjestelmään liittyvien hyötyjen mahdollistamiseksi.

Lausunto

1. LAINSÄÄDÄNNÖN SISÄLTÖ JA VAIKUTUKSET

Lainsäädäntö on sinänsä perusteltu ja vie eteenpäin päästöttömän liikenteen mahdollisuuksia. Lainsäädännön tulisi kuitenkin ottaa vielä vahvemmin kantaa kolmeen fundamenttiin, joilla on perustavanlaatuinen merkitys sekä sähköisen liikenteen lisääntymiselle että sen hyötyjen mahdollistamiselle:

1. Eurooppalainen yhteinen pistokestandardi tulee olla vähimmäisvaatimuksena latausratkaisulle. Ns. Type 2 -pistokestandardi sisältää useita hyötyjä sähköautoilijalle.

Käytettävyys: Pistokestandardin myötä sähköautoilija tietää aina, millainen pistoke julkisesta latauslaitteesta löytyy, eikä mukana tarvitse pitää useita latausjohtoja.

Turvallisuus: Direktiivin edellyttämä standardi sisältää jo sinänsä turvallisuusratkaisun, jossa latausjohtoon ei tule virtaa ennen kuin latauslaite on tarkastanut johdon ja tehnyt ”digitaalisen tunnistamisen” varmistaen että auto on kytketty latauslaitteeseen.

Latauksen nopeus: Vaihtovirta (AC) -pistokestandardi mahdollistaa jopa 63kW lataustehon, joka on noin 300 km lataus tunnissa (tällä hetkellä käytössä on 22kW) ja pikalatausstandardi (DC) mahdollistaa jopa 300kW lataustehon (tällä hetkellä käytössä on 50kW).

Tulevaisuusvarmuus: pistokestandardi mahdollistaa myös tulevat tekniset ratkaisut, kuten induktiolatauksen ja uudet liityntästandardit, mm. ISO15118, joihin ajoneuvovalmistajat ovat vahvasti sitoutuneet.

Suomi on ainoa maa, jossa tavallisten pistorasioiden varaan perustuvaa latausta edes harkitaan, kaikkialla muualla maailmassa koetaan, että ammattimainen latauslaite on ehdoton vähimmäisvaatimus latausjärjestelmälle.

2. Älykäs latauslaite tulisi olla tekninen vähimmäisvaatimus kaikissa kiinteistöissä, jotta sähköautoja kyetään hyödyntämään energijärjestelmässä säätövoiman lähteenä

Älykäs latauslaite kykenee reaaliajassa kommunikoidaan taustajärjestelmän kanssa ja älykäs latauslaite myös mahdollistaa lataustapahtuman laskuttamisen ja kustannusten kohdistamisen käyttäjälle. Käytännössä useimmat latauslaitteet, jotka kykenevät automaattisesti laskuttamaan sähköautoilijan ovat älykkäitä latauslaitteita.

Älykäs lataus on määritelty laissa 478/2018, 3§6: ”*Älykkäällä latauksella tarkoitetaan latausjärjestelmää, joka sisältää tietoliikenneyhteyden ajoneuvon ja latauslaitteen välillä sekä tietoliikenneyhteyden latauslaitteen ja latauspalveluntuottajan välillä mahdollistaen lataustapahtuman reaaliaikaisen mittauksen ja ohjauksen sekä lataustehon porrastetun säädön ylöspäin ja alaspäin kesken lataustapahtuman ilman, että lataus keskeytyy.*”

3. Kaikille asukkaille tulisi antaa lupa ladata omalla pysäköintipaikallaan.

Lainsäädännön keskeinen tavoite on mahdollistaa sähköautojen lataaminen kiinteistöissä. Sähköautoilijan näkökulmasta ei ole riittävä, jos kiinteistössä on yksi-, kaksi tai kolme latauspistettä, vaan sähköautoilijan täytyy voida luottaa siihen että hänellä on mahdollisuus ladata kotona tai työpaikalla. Erityisesti taloyhtiöissä päätöksenteko hankaloittaa yksittäisen asukkaan mahdollisuuksia saada sähköauton latauslaite tai -palvelu käyttöönsä merkittävästi. Lainsäädännön tulisikin antaa sähköautoilijalle lupa asentaa omalle autopaikalleen latauslaite omalla kustannuksellaan. Asukkaan ja yhtiön vastuu tulisi rajata samalla tavoin kun nykyllä säädännössä, eli sähköjärjestelmään liittyvät muutokset tulisi jäädä kiinteistön vastuulle, ja itse laitteen ja asennuksen kustantaisi asukas.

4. Eurooppalainen standardien mukainen markkinarakenne on paras perusta alan yritysten vientiliiketoiminnalle.

Suomalaiset teknologiayritykset ovat onnistuneet pääsemään kansainvälisille markkinoille sähköautojen latauspalveluiden ja älykkään energijärjestelmän tuotteilla ja palveluilla. Fortum on markkinajohtaja pohjoismaissa, erityisesti sähköautoilun kärkimaassa Norjassa, ja suomalaisten energiayhtiöiden rahoittama Liikennevirta Oy on markkinajohtaja Euroopassa. Liikennevirta toimii jo 28 maassa.

Hallituksen esitys ja sen perustana oleva direktiivi varmistaa, että sähköautojen latausmarkkina kehittyä itsenäisinä markkinaehtoisina kokonaisuuksina, jolloin latauslaitteet, latauspalvelut ja energia voidaan hankkia riippumatta toisistaan. Avoin, standardien mukainen markkinarakenne mahdollistaa terveen kilpailun ja antaa parhaan mahdollisen perustan suomalaisten yritysten markkinoillepääsulle kansainvälisesti.

Elias Pöyry
Liiketoimintajohtaja
Liikennevirta Oy
elias.poyry@virta.fi
0500 426125

www.virta.fi

EU:n Pistoke- standardi

→**Käytettävyys:** Pistokestandardin myötä sähköautoilija tietää aina, millainen pistoke latauslaitteesta löytyy, eikä mukana tarvitse pitää useita latausjohtoja.

→**Turvallisuus:** Standardi sisältää turvallisuusratkaisun, jossa latausjohtoon ei tule virtaa ennen kuin latauslaite on tarkastanut johdon ja tehnyt ”digitaalisen tunnistamisen” varmistaen että auto on kytketty latauslaitteeseen.

→**Latauksen nopeus:** Vaihtovirta (AC) -pistokestandardi mahdollistaa jopa 63kW lataustehon, joka on noin 300 km lataus tunnissa (tällä hetkellä käytössä on 22kW) ja pikalatausstandardi (DC) mahdollistaa jopa 300kW lataustehon (tällä hetkellä käytössä on 50kW).

→**Tulevaisuusvarmuus:** pistokestandardi mahdollistaa myös tulevat tekniset ratkaisut, kuten uudet liityntästandardit, mm. ISO15118, joihin ajoneuvovalmistajat ovat vahvasti sitoutuneet.

Virta (Liikennevirta Oy) on suomalainen teknologiayhtiö, joka kehittää älykkäitä sähköautojen latauspalveluita yrityksille, kiinteistöille ja sähköautoilijoille. Virta on sähköautojen latauksen markkinajohtaja Suomessa yhteistyökumppaneineen maan suurimmalla julkisella latausverkostolla, ja mahdollistaa sähköautojen latausliiketoiminnan maailmalla. Virta palvelee yli 300 latausverkostoa yli 50 eri brändillä 28 maassa. Kansainväliset latausverkko-operaattorit ja energiayhtiöt tarjoavat Virran palveluita omalla brändillään. Yritys on listattu vuoden 2020 Financial Times:in Euroopan nopeimmin kasvavien yritysten FT-1000 listalla sijalle 179. www.virta.global/fi/